

Lodshavnen - lods-Hans redder liv og ære

Lars Ellgaard · Monday, December 19th, 1808

Hvidovre ved vandet

For enden af Lodsvej, nede ved strandkanten, lå i århundreder Hvidovres slæbested. Her har man formodentligt i 1200-tallet omladet kalkstenene til Hvidovre Kirke og siden brændt kalk, landet fisk, badet, lodset skibe ind, produceret mørtel og meget mere. Her lå for eksempel Hvidovres første industrivirksomhed, Vestre Kalkværk, og den første statsinstitution, lodseriet, som var i brug fra 1808-1955. Lodsens var én, som kendte det lokale farvand og kunne lede skibene sikkert til og fra land gennem "Sorterende".

Her kommer en dramatisk historie fra lodseriets tid:

Indefrosset og læk

Sandgraver Lars Pedersen pakker sin tolvårige søn ind i bådens sejl. De to og vennen Lars Aastrup var færdige med arbejdet allerede hen på eftermiddagen og burde have været hjemme for længe siden. Men nu er mørket på vej, båden er læk og ligger tungt i vandet. Inde på stranden i Hvidovre holder lods Hans Johansen Stage øje med dem, men vurderer at de nok skal klare den, så han forlader lodsstationen. Men med mørket kommer frosten. Da det lysner, kan de tre i båden ikke mere se åbent vand. De sidder fast, og der er is til alle sider. Lars Aastrup går ud på isen for at se om den kan bære, men går igennem med det ene ben. De kan ikke komme derfra, og båden vil ikke bære dem ret meget længere.

Lods-Hans redder liv og ære

Det er i sidste øjeblik, at lods Hans Stage får brudt sin båd vej gennem isen og reddet de uheldige sandgravere. Men det er faktisk kun begyndelsen på historien. Den 11.marts 1839 kunne man læse en tak til lods Stage i avisen med ønsket om, "at hans Navn må optages iblandt dem, som nyde Belønning for ædel Daad". Ved disse ord begynder Stage en stædig indsats for sig selv: En lille måned senere skriver han et brev til "Direktionen for Selskabet for Druknedes og andre Skindødes Redning" om at hans "Daad må blive taget i gunstig betragtning". Han tildeles 16 rigsdaler, men det var ikke det, han ønskede sig: Penge er gode, men mands minde varer længere, og han skriver derfor et nyt brev. For sin indsats som lods modtager Hans Stage derefter Medaljen for Druknedes Redning. - Dog ikke retten til at bære den i offentlighed. Først efter flere års indsats på vandet og brevskriverier til prominente folk får han lov til at bære sit "gyldne hjerte" udenpå skjorten.

”Sin egen lykkes lods”

Medaljen er hjertet i denne historie, fordi lods Stages kamp ikke bare handler om, at ære og gerning er mere værd end klingende mønt. Den handler også om en ny samfundsstruktur: Da Frederik VI blev konge i 1808, skete der en demokratisering af medaljevæsenet. Før var ordener forbeholdt adelen, men nu blev de i stedet et ”Pant paa indbyrdes Hengivenhed mellem Os og dette Vort Folk”. De blev tildelt borgere, som havde bevist, at de besad de rette dyder. På den måde blev medaljerne en del af skabelsen af det moderne samfund, hvor den enkelte borger er omdrejningspunktet. Hans Stage er derfor en mand af sin tid, som handler aktivt for sin position i et nyt socialt system. Hans historie et vidnesbyrd om en ny social mobilitet. Om bevægelsen mod det social-liberale borgerdrømme, hvor enhver er sin ”egen lykkes lods”.

This entry was posted on Monday, December 19th, 1808 at 11:52 am and is filed under You can follow any responses to this entry through the [Comments \(RSS\)](#) feed. Both comments and pings are currently closed.